

Боротьба з економічною злочинністю на часі потребує суто інноваційного підходу у організації роботи оперативних підрозділів та підготовки професійних кадрів, які за своїми морально діловими та інтелектуальними здібностями здатні протистояти використанню сучасних технологій під час вчинення злочинів економічної спрямованості.

Сьогодні як ніколи, ми повинні докладати зусиль, щодо вибудовування зрозумілої системи оцінки та управління оперативними ризиками для забезпечення своєчасного реагування на ті виклики, які кидає злочинне середовище нашому суспільству та правоохоронній системі, як його складової.

Фісуненко Надія Олександрівна,

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Тороп Владислав,

студент 2 курсу кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Суспільство сталого розвитку, до якого прагне Україна, не здійсненне без конститутивних якісних інституційних змін у політичній, правовій, соціально-культурній, а особливо економічній сферах. Слабкість та дисфункціональність державних інституцій, що приймають участь у регулюванні та контролі господарської діяльності, спровокували значний сплеск економічної злочинності (перерозподілу та присвоєння капіталів і ресурсів, поширення і зміцнення відносин підкупу-продажності в публічній та приватній сферах, формування владно-кланових та корпоративних злочинних співтовариств організованого типу). Злочинність в економічній діяльності стала проблемою, над рішенням якої працюють науковці, практики, фахівці-правознавці, громадські організації тощо. Ця проблема охоплює велике коло питань, які вимагають як законодавчого врегулювання, так і наукового дослідження. Отже, для істинної діагностики та будови ефективної системи запобігання злочинності у сфері економіки важливим є повноцінне тлумачення та застосування поняття «економічна злочинність».

Проблеми економічної злочинності у своїх наукових працях досліджували такі учені та практики: В. Попович, В. Єсіпов, І. Даньшин, Я. Мочкош та ін. Як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники концентрували увагу

на причинах виникнення, видах та особливостях економічної злочинності, шляхах її подолання.

Проте системного загально визнаного визначення поняття «економічний злочин» та системного дослідження його змісту немає. Є різні тлумачення поняття «економічний злочин»:

– «умисні корисливі злочини проти економічних відносин власності; умисні корисливі господарсько-економічні злочини; злочини посадових осіб, пов'язані із заподіянням істотної шкоди економічній діяльності; злочини, які вчиняються злочинними організованими групами та злочинними організаціями і завдають шкоду економічним відносинам власності, а також комерційній, фінансовій, банківській та іншій господарсько-економічній діяльності» [1, с. 127-130].

– «це суспільно небезпечна діяльність, або бездіяльність, що зумовлює погіршення соціально-економічного стану країни, призводить до порушення прав власності та інтересів суб'єктів господарювання» [5, с. 37].

– «корисливі діяння, вчинювані особами, які виконують певні функції у сфері виробництва, товарообігу чи фінансової діяльності і спрямовані на отримання незаконного прибутку;

- високий ступінь їх поширеності, тривало і поширено розвивається під прикриттям економічної діяльності;

- здатність до швидких змін на ґрунті професійної діяльності з використанням необхідних фахівців;

- енергійний перехід до нових організаційних та структурних перетворень та активна протидія правоохоронним органам» [2, с. 301].

Найбільш докладну характеристику терміну «економічні злочини» на сучасному етапі розвитку держави надав В. Попович. Він розглядає це поняття «як одне з джерел утворення тіньової економіки в межах розробки спеціальної теорії детінізації економіки, її категоріального апарату, придатного об'єктивно відобразити та дати наукове пояснення економічним, криміногенним та іншим юридично значимим аспектам технологій тіньового фінансово-господарського обороту речей, прав, дій» [3, с. 89-92].

В свої дослідженнях О. Пшиннік приділяє увагу основним напрямам адміністративно-правової протидії економічній злочинності, які на його думку повинні бути спрямовані на:

- «виконання в рамках закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» завдань суб'єктів протидії;

- вдосконалення системи органів державної влади, які є суб'єктами протидії економічній злочинності;

- надання всебічної державної підтримки підрозділам, що протидіють економічній злочинності та корупції; запровадження механізмів централізованого контролю, взаємодії та координації суб'єктів протидії економічній злочинності та забезпечення державного управління».

О. Пшиннік також наголошує на тому, що реалізація визначених ним напрямів адміністративно-правової протидії економічній злочинності можлива за умов:

- «розробки й удосконалення нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері протидії економічній злочинності;
- забезпечення відповідного матеріально-технічного рівня діяльності органів виконавчої влади у сфері протидії економічній злочинності;
- здійснення професійного прозорого відбору та навчання кандидатів для роботи в органах, на які покладено завдання з протидії економічній злочинності» [4, с. 62].

Отже, враховуючи дослідження науковців та практиків можна зробити висновок, що економічна злочинність лягла тяжким гнітом на плечі країни, яка не дає змоги повноцінно їй розвиватися. Економічні злочини являють собою суттєву небезпеку для суспільства не лише через величезну поширеність та різноманітність проявів злочинної економічної діяльності, але й через соціально небезпечний характер цих діянь.

Тому, саме розбудова правової держави, економічні зміни (направлені на фінансово-економічну грамотність та податкову культуру громадян України), реформування національного законодавства України дозволять знизити економічну злочинність в країні та значною мірою сприятимуть декриміналізації економіки держави.

Список використаних джерел:

1. Кримінологія. Особлива частина: навч. посібник / Нац. юридич. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; ред. І. М. Даньшин ; укл.: І. М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман. - Х. : Право, 1999. 232 с.
2. Мочкош Я. В. Проблеми боротьби з економічною злочинністю. *Часопис Київського університету права*. 2012. №2. с.299-304.
3. Попович В. М. Економіко-кримінологічна теорія детінізації економіки: монографія. Ірпінь: Акад. держ. податк. служби України, 2001. 524 с.
4. Пшиннік О. В. Поняття економічних злочинів як об'єкта адміністративно-правової протидії. *Право і безпека*. 2016. № 3 (62).
5. Тіньова економіка: сутність, особливості та шляхи легалізації / за ред. З.С. Варналія. – К.: НІСД, 2006. 576 с.

Чернов Дмитро Сергійович,
старший оперуповноважений в ОВС
3-го відділу боротьби з екстремістськими
та радикальними організованими злочинними групами
Управління стратегічних розслідувань
в Запорізькій області ДСР
Національної поліції України,
капітан поліції

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОВАДЖЕНЬ У СПРАВАХ ПРО
АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ

26 жовтня 2014 року набрав чинності Закон України «Про запобігання